

www.szentlelek.catholic.ro

Ajándék

A SZENTLÉLEK PLÉBÁNIA KÖZÖSSÉGI LAPJA
SZATMÁRNÉMETI, 2009. JANUÁR 25.

MERK MIHÁLY KÜLÖNSZÁM

Merk Mihály:

Valamikor remegve gondoltam
A jövőre, mint nagy titokra.
"Kérdezgettem: mit rejteget
Szerencsét, vagy kereszttet?
Milyen lesz életem
Derűs, vagy felhőkkel terhes?"

Ábrándozva szóttem a jövőt
Én, akitől a legkevésbé függött.
Építettem légvárakat
Könnyen mozgó száraz homokra.
Kiszíneztem szépre, dicsőségesre
Csak napsugár volt benne.

Aztán harcoltam érte
Elszántan, keményen.
Hittem, hogy egyszer elérem
Mert az Isten is [ezt] jelölte ki.
Még álomban sem jutott eszembe,
Hogy ezt nem ő, csak én terveztem.

Tíz év kellett hozzá
Hogy ezek a légvárak leomoljanak.
Kudarok, bukások sora kellett
Hogy immár keserűen, de megértsem
Életutam csak az lehet,
Amit az Isten kijelölt nekem.

De most már boldogan tudom
Életutamot olyanra szabtam
Hol kevés a békés élet nyugalma.
Mennem, mindig csak mennem kell
Számomra itt nincs nyugalmi hely.
Míg egyszer valahol összeesem.

Látom úgy rendelted
Hogy a munkámnak soha ne legyen vége
Egyik helyen be sem fejeztem
Már kezdenem kell új helyen.
Éjjel, nappal eggyé folyjon
Addig míg egyszer összeomlok.

Egyszer valaki megkérdezte tőlem: ugye
a tisztelendő úr mindig, már kisgyermek
korától papnak készült? S bizony
majdnem leestem az állam, mikor megtudta,
hogy bizony eszem ágában sem volt
nekem gyermekkoromban, hogy pap
legyek(...) Gyermekkori szerelmem volt
az asztalosság. Ha megkérdezték, hogy
mi leszek, gondolkodás nélkül vágtam
rá: asztalos. Később aztán, mint nagyobb

gyermek, az is felötlött az agyamban, hogy
tanár leszek. Mégpedig történelemtanár,
mert nagyon szerettem a történelmi
regényeket. A számok, az évek, dátumok,
helységek, csaták, vezérek, királyok,
forradalmárok – mind ott zibongtak a
fejemben. Hívtak, húztak, hogy róluk
sokat-sokat olvassak, tanuljak, beszéljek.
És akkor egyszer jött az Úr. Ott a szatmári
székesegyházban álltam a szüleimmel
egyik vasárnap este. Nagybőjt volt. A pap
Krisztus szenvedéséről beszélt, s arról a
nagy szeretetről, ami Őt a kereszttől
vitte, hogy ott feláldozza önmagát minden
ember bűnéért. Én csak hallgattam,
hallgattam. Egyszer kissé hangosabban
folytatta szavait a szónok: ti pedig nem
szeretitek. Az emberek pedig nem szeretik
ezt a szeretetet. Hálátlansággal, bűnökkel,
nemtörődőséggel viszonzózzátok az
Ő jóságát. Ez a szó engem nagyon
megragadott: ti pedig nem szeretitek.
Az emberek hálátlansággal viszonzózzák
jóságát. Ekkor határoztam el, hogy
én szeretni fogom minden erőmmel.
Halványan kezdett derengeni, hogy pap

TÍZ ÉV UTÁN

Utamat olyanra húztad
Hol adnom kell sokat, sokat.
De soha semmit ne várjak.
Legfeljebb újabb kereszttet,
Megnemértést, gyűlöleteket
S ezeknek soha sem lesz vége.

Úgy akartad, hogy küzdjek ott
Hol már mindenki elbukott.
És én is magamra hagyva
Az elbukásig harcoljak.
Ugart törjek a sivatagban
S az ekét is magam húzzam.

Azt rendelted számomra életútnak
Hogy mindenkit feljuttassak
S közben én lent maradjak.
Bocsássak mindenkinek mindent
De én bocsánatot ne nyerjek.
Énbennem jót ne higgyenek.

Azt parancsoltad, hogy mindenemet
Adjam oda a rászorulóknak, szegényeknek,
De nekem ne jusson semmi
Egy szemernyi, egy morzsányi.
Pedig ugyanakkor ember maradtam
Szívemben olthatatlan vággyal.

De immár mit mondhattam Uram
Köszönöm ezt az utat.
Ez is egy nagy kegyelem,
Hogy tudom merre menjek.
Tudom ezen el is bukhatok
Ezt az utat Uram te mutatod.

Tíz év után végre rátaláltam
Az Isten által szabott utamra.
Tízévi késéssel indulok Uram
Dehát az ábrándok becsaptak.
Most már azonban nyílegyenesen megyek
Soha, soha erről le nem térek.

1976

leszek csak azért, hogy az embereket
hívjam, tanítsam, az embereket vonzam
ehhez a Krisztushoz, hogy ők is nagyon
szeressék. Semmi másért, ezért lettem
pap. Nem érdekel a pénz, a haszon, nem
érdekel az elismerés, csak ez az egy, hogy
az emberek szeressék az Úr Jézust.

M.M., prédikáció, 1973 (részlet)

Ajándék
A SZENTLÉLEK PLÉBÁNIA KÖZÖSSÉGI LAPJA

Kiadja a Szatmárnémeti Szentlélek Plébánia. Megjelenik évente hét alkalommal. Felelős kiadó: Merlás Tibor plébános.
Szerkesztő: Mares Sándor. Tördelés: Péter János. Korrektúra: Simon Laura. Nyomdai munkálatok: Les Nyomda.
A leveleket a plébánia címére várjuk: 440182 Satu Mare, Bd. Sănătății K17/A. E-mail: szentlelek@sm.rdsnet.ro

Nem könnyű írni róla. Egyrészt nem akarom szavak kalitkájába zární, mert Ady Endre szavaival tudom, hogy minden ember „szentség, észak-fok, titok, idegenség, lidérces messzi fény”. Ő is az.

Még nekem is, aki közel álltam hozzá, aki velem egy fedél alatt is éltem. Nem könnyű róla írni azért sem, mert tudom: soha nem szerette, ha dicsérik, ha írnak róla. Tudta, hogy egy pap azok közül, akik a kommunizmus nehéz éveiben, majd annak bukása után a hívekért áldozatot hoztak, és azt is tudta, hogy csak azt tette, amit tennie kellett.

Viszont írok róla, mert ha szavakba is zárom őt: egyediségét, másságát, különlegességét és titkát mégis megőrzi.

Írok róla azért is, mert ő már nem csak a magáé. Mindazoké, akik szívükben őrzik őt és emlékét elevenen tartják. Tehát mindannyiunké.

Hogy mit akarok róla elmondani? Egy történetet, amelyben mindenki ráismerhet. A nagy emberek jellemvonása nem az, hogy nagyokat mondanak - ő azt is tudott -, hanem olyan nagyot

tesznek, amit csak kevesen tudnak megtenni.

1994-et írtak. Nyár volt. Épp akkor jöttem haza az Örök Városból. A Gyulafehérvári Papnevelő Intézetben a történelem katedra, amelyre készültem és amelyre azelőtt három évvel kiküldtek tanulni, még mindig foglalt volt. Itthon, a Szatmári Egyházmegyében minden plébánia be volt töltve. Látszólag nem volt más megoldás, mint hazaköltözni szüleimhez. Az a papi kör,

amelyhez mindketten tartoztunk, tudott gondjaimról. Az első alkalommal, szeptember közepén, amikor lelkinapon találkoztunk, ő így szólt: „Beköltözöl hozzám. Én helyet adok neked!” Így kerültem

én minden püspöki áthelyezés nélkül a Szent Család templomba. Ő otthont adott nekem. Ő befogadott engem akkor, amikor máshonnan mindenki kizárt...Ez is volt ő!

Hiszem, hogy azóta megtapasztalta a szentírásí mondás igazát: „Bizony, bizony mondom nektek: Aki befogadja azt, akit küldök, engem fogad be, s aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött.” (Jn 13,20)

Tempfli Imre atya, Stuttgart

„A legjobban annak örvelek, amit kerülni akartam, de titokban mégis akartam. Te tudod, hogy Szent Ferencet, nagyon, nagyon szeretem. Úgyhogy, ha már nem vigyázok magamra, akkor észrevétlenül is az ő szava, példája jön az ajkamra. Most úgy készültem erre a lelkigyakorlatra, hogy tudatosan kerültem minden utalást, különösebb lángolást Szent Ferencről, nehogy valakinek „ferences propagandának” tűnjön. S nem is idéztem, emlegettem

csupán Szent Benedek meg Szent Ignác mellett. S egészen meglepett, amit már ott is mondtak (de pozitíve értékelve), s amit te is leírsz, hogy átsugárzott rajta a ferences szellem. Úgy örülök ennek, hogy már öntudatlanul is, sőt nem is akarva is, ferences lelkületű vagyok. Most gondolkodva rajta, hogy mi lehet az, ami ferences, de nem tűnt kasztbeli (szerzetesi jellegnek), s ezért elfogadta minden pap, mint sajátját, azt gondolom: a derű, a béke, bizalom, amit

szerettem volna megéreztetni, belelopní minden pap szívébe. S ha valami újszerű volt ezen a lelkigyakorlaton, akkor talán az, hogy arra koncentráltam, hogy mi nagyon boldogok, mindig derűsek, vidámak, a kereszten megfeszítve, félredobva is boldogok legyünk. Tudod, rájöttem, hogy nem csak egyszerű falusi emberek, hanem mi papok is szeretnénk boldogok lenni...s örülünk annak, ha valaki erre tanít meg.

M.M. levele, ~1985-1986 (részlet)

Ilyenkor, év kezdetén szokás újévi koncerteket adni, hallgatni. Aki részese volt már ilyen eseménynek, tapasztalhatta, milyen hangos zűrzavar van, mikor a zenészek hangolnak. Aztán megjelenik a karnagy, mindent tökéletes csend vesz körül, és elkezdődik a koncert. Minden hang a helyére kerül, és a résztvevő egy csodálatos zenei élménnyel távozik, amely talán napokig elkíséri.

Valahogy így emlékszem vissza az első szentségimádásra. A templom alagsorában csak egy halvány fénysugár volt még, a többi csak lim-lom megépítési törmelék. De megjelent a karnagy! És felépült egy templom, lettek falak, fizikai értelemben minden

a helyére került.

Természetesen sok év eltelt, egyházközösségünkben az éjszakai szentségimádási órának is megváltozott az arculata. Amikor szentségimádásra megyek, akkor nem valami ügy vezet vagy

valamilyen program iránti kíváncsiság. A Jézussal való személyes találkozás

a célom. Szentségimádás alkalmával arra törekszem, hogy a zűrzavar, amely körülöttem uralkodik, tökéletes csenddé váljon, és Istenre hangolva tovább folytathassam utam...

Bodnár Éva

Akinek majdnem a barátja lettem...

Mindazok, akik most e sorokat olvassátok, meggyőződésem, hogy valami nagyon mély és értékes dolognak válhattok részeseivé. Egy példaképről, számomra is nagyon nagy emberről emlékezünk meg, aki immár 10 esztendeje, hogy hatalmas úrt hagyott nagyon sok ember életében.

Tíz éve annak, hogy 32 éves életutamon első ízben megismertem a fájdalmat. Tíz évvel ezelőtt ért a váratlan felismerés, hogy egy ember - egy számomra nagyon fontos és értékes ember - nincs többé! Merk Mihály atya volt ő, a „plébi”, ahogyan mi nevezük, és akinek - talán joggal mondhatom - majdnem a barátja lettem. Akik egy kicsit is ismernek, tudják jól, hogy ha örömet akarnak látni szememben, akkor csak Mihály atyáról kell engem kérdezni. S ekkor mindig szívesen és örömmel mesélek róla és a tőle tanultakról, a dicsőretekről és a kemény, intó dolgokról egyaránt.

Szívem szerint hosszú oldalakon át emlékeznék Mihály atyáról, most mégis fogadjatok el részemről egy olyan ajándékot, amelyet féltve őrzök, amelyet most megosztok veletek. Egy levél ez, melyet Mihály atya nekem írt, amikor katonai szolgálatomat töltöttem. Egy levél, amelyet eddig rajtam kívül még senki sem látott, nem olvasott, melynek bal alsó sarkában (az eredetiben) ott található Mihály atya néhány hajszála, melyet nagy tisztelettel őrzök, mint ereklyét. Szívemből egy darabkát nyújtok most át nektek, fogadjatok és olvassátok olyan nagy szeretettel, mintha nektek írta volna.

Tisztelettel, ifj. Pfeifer Tibor

Kedves Tibor!

Imái 10 napja, hogy ismerkedem a katonai élet bonyodalmaival. Gondolom lassan sok mindenre rájössz és sok mindent megtanulsz.

Nem könnyű! De semmi sem könnyű! Csak az élet... Csak, hogy ott majd élesbe megy... ott vízrajtszani, előlöl keverni nem lehet. Ott még, ma igen. Meg kell tanulnod: mindent kibírn... mindent leporzni... mindenre felülemelkedni és mindig, mindenek dacára embernek, sőt keresztény embernek maradni. Nem könnyű, de megéri!

Légy külön, mint a többi. Légy több mint az átlag... légy önmagad előtt értékesebb, mint más előtt. Légy méltó rá, hogy barátom lehess.

Köszönöm a levelet. Gondolunk rátok. Mindig velünk vagytok. Sokszor gondolom: jó lenne, ha itt lenne, Tibi, az Béla...

Vegyézz magadra, lelkedre, értékeidre. Minden elvesshet, de ezek roha.

büszkű gondol rád
P. Csuhidy

1998. III. 7.

Mondhatom, én azon szerencsés emberek közé tartozom, akik azt mondják, hogy az élet szép. Életemet, amit a Jóisten irányít, köszönhetem a múltban történt eseményeknek, és természetesen a jelenben felénk áradó sok - sok kegyelemnek, amivel az Ég Ura elárasztja azt.

Most röviden a közelmúltba tekintek vissza, arra az időszakra, amikor még köztünk élt Merk atya. Felejthetetlen marad számomra. Eseménydús életünk volt, aminek sokszor részese volt Mihály atya. A maga egyszerűségében és sokszínűségében, tudott viszonyulni minden emberhez. Ez tette őt olyan népszerűvé. Gyermekkorom óta - nem tudom miért - fürkésztem a pap bácsik viselkedését, mert számomra ők valóban Isten küldöttei. Merk atyában is ezt láttam meg, és éppen ezért, nagyon hiteles papként tiszteltem.

Tiszta tekintete, mosolygós arca, kissé zilált haja, kopott reverendája,

kifogyhatatlan humora, olykor-olykor szikrázó tekintete, szívemelengető prédikációi, a számtalan jelenet, ami vele és velünk történt a templomépítés folyamán... - sorolhatnám a végtelenségig, mindmáig élnek emlékezetünkben.

Azt a tüzet, ami az ő életét jellemezte, és amit próbált átadni nekünk is, szeretnénk továbbvinni és továbbadni gyermekeinknek, unokáinknak. Nagyon sokat beszélünk, mesélünk róla, hogy milyen nagy ember is volt, milyen mély hit, bátorság, szeretet jellemezte életét. Ha ilyen emberek vesznek körül az életben, akkor mondhatjuk, hogy: „Az élet szép!”

Hisszük, hogy a Jóisten a mennyei hazában mindezen erényeiért az örök boldogsággal jutalmazta, és ha elnyerte az örök életet, kérjük legyen közbenjárónk érettünk is. Elmondom Merk atyának, hogy karizmatikus életével, sok ember szentként tiszteli.

Örök tisztelője: Pfeifer Marika

Fésületlen gondolatok az élő Merk Mihályról

Merk Mihály Szatmárnémetiben született 1942. október 13-án. A gyermek és az ifjú szellemi, lelki fejlődését a ferences lelkiségű Hildegárda templomban eltöltött hittanórák, ministrálások alakították. A Gyulafehérvári Római Katolikus Szeminárium elvégzése után Márton Áron püspök szentelte fel. 1966-ban segédlelkész a Hildegárda plébánián. 1969-től haláláig plébános volt. Plébánosi pályafutását Nagybocksón kezdte 1969-ben, aztán Sárközújlakon volt 1973-1976 között. 1976-ban a szinfalui német anyanyelvű közösség plébánosává tették. Nem esett kétségbe, megtanult németül. Amikor a hatalom rádöbrent, hogy Sínfaluban is megszerették a hívei, 1987-ben Mezőteremre helyezték. A rendszerváltás után visszakerült szülővárosába és a Zsadányi úton a Szent Család templom plébánosa lett. Templomépítést vállalt; 1991. május 1-én Szatmárnémetiben, a 16-os lakónegyedben, letették a Szentlélek templom alapkövét. Már a templomépítés ideje alatt, 1992-1995 között, Merk Mihály erős plébániai közösséget alakított ki. A Szentlélek templomot 1994. november 20-án Reizer Pál püspök szentelte fel. Alig telt el öt év és 1999. január 25-én, néhány hónappal születésnapja után,

csonttörő, tele bugyrokkal és megmászhatatlan hegyekkel. De az ő gerince soha nem tört meg földi pokoljárásai alkalmával! Nem is törhetett meg, mert ő maga volt a gerinc, a megmászhatatlan és elhordhatatlan hegy, az inkább meghalni tudó, de hajlíthatatlan és megtörhetetlen.

Ilyen komor, rideg, hősies arc lenne a Mihályé? Akiért a gyermekek rajongtak, aki 1989. december 20-22 között azt mondta hittanosainak, hogy „gyorsan igyekezzetek haza ebédelni, aztán elkészíteni a leckét és gyertek vissza megvédeni a templomot a terroristáktól!” Igen vissza, mert az iskolából nem haza, hanem a templomba mentek a gyermekek. Fel tudjuk fogni közel húsz év távlatából, hogy mennyi bátorságot, bizalmat, milyen magas emberi rangot kaptak ezek a „templomvédő” gyermekek Mihály atyától? (magyarázatképpen az utókornak: a szélkakas politika azokban a napokban terroristákkal rémisztgette a lakosságot). Ki tudott humánus eszközzel gyermeket magasabb hivatásra emelni, mint ő? Ezek a gyermekek ma már apák és anyák és még ma sem fogják fel teljes mélységében ennek a neveléstudományi remeklésnek embertfaragó jelentőségét. A magányos farkas

57 esztendősen elhunyt Merk Mihály, a templomépítő plébános. Szatmárnémetiben a hídon túli temető római katolikus papok parcellájában helyezték örök nyugalomba. A temetési szertartást Reizer Pál püspök végezte.

Ki volt Merk Mihály?

Tíz éve nem találkozunk vele, tíz éve nem beszélünk vele, tíz éve nem misézük, nem gyóntat, nem korhol és nem viccel velünk, mégis nap mint nap beszélünk róla, gondolunk rá, idézzük őt. Ki volt Merk Mihály? Nehéz néhány sorban megfogalmazni. Összevont szemöldökű vagy derűs, együttérző vagy közömbös, hiszékeny vagy gyanakvó, felforgató forradalmár vagy békés tanítómester, a szavak vagy a tettek embere, vesztes vagy győztes, kíméletlen vagy udvarias úr, tudott bánni a jelzős szerkezetekkel vagy elhamarkodottan vélekedett, társasági ember volt vagy magányos farkas? Tobzódhatunk az ilyen kérdéspárokban, de pontos választ nem adhatunk, mert Merk Mihály csak önmagával volt mérhető. A kérdés-párokra adott válaszok ugyanúgy állnak egymás mellett békében és életképesen, mint a Sárerdő fája. Tisztább lenne a kép, ha elkészülne egy alapos, tudományos munka életéről és munkásságáról. Arra érdemes papok, hívők, barátok és ellenségek (mert ilyen is volt, mert ez is nélkülözhetetlen tartópillére egy emberi életnek) feladata választ adni a kérdésre: ki volt Merk Mihály? Távozása után tíz évvel talán tárgyilagosabban látunk. Ne féljünk a tárgyilagosságtól, mert az ő életműve azt is kibírja.

A magányos farkas és a gyermekek

Magányos farkas volt, ötlük fel elsők között a jelző. És mennyire igaz és mennyire nem igaz ez! A saját útját járta, még akkor is, ha az

a gyermekek között, a gyermekek legjobb barátja. Tele van a templom, húsz gyermek ministrál, még az oltárra felvezető lépcsőn is egymás hegyén-hátán ülnek a gyermekek. Így nézett ki annak idején a mise. Úgy tűnik két ellentmondásos elemre épül ez a kép: a magányos farkas és a gyermekek. Nem is lehet igaz, mondanák sokan. Pedig jól megfértek mindkettő ebben az egy emberben, mint a Sárerdő fája egymás mellett.

A magányos farkas és a hívek

A magányos farkast férfiak és asszonyok vették körül. Egyetlen szavára megmozdult az egész plébániai közösség. Takarítottak, virágoskertet gondoztak, fát ültettek, téglát hordtak, újságot szerkesztettek, színielőadásokat tartottak, kirándultak, szilvesztereztek, együtt tanultak, nyelv- szám- és ki tudja felsorolni hányféle órát tartottak az atya szervezésében. Azért a kis, alumíniumból készült Mária-éremért? Vagy a nem ritkán elhangzó korholásokért vagy dicséretkéért? Mert Merk Mihálynak mindkettőből volt szükség szerint.

Sekrestyése soha nem volt (mint ahogy ma sincs az utódjának), ezt a feladatkört önkéntesekkel oldotta meg. Az ifjúsági miséken fiatalok, a többi misén felnőttek végeztek és végeznek ma is sekrestyés szolgálatot. Mindez nem anyagi meggondolásból, hanem „nevelési” céllal. Sekrestyés szolgálatot vállalnak diákok, felnőttek iskolai felkészültségtől függetlenül. Vízvezeték-szerelő, mérnök, tanár, polgármester egyaránt vállalja ezt a munkát.

A magányos farkas remeteéletet élt, amikor beköltözött a még fűtetlen, épülőfélben lévő Szentlélek plébániára.

Folyt. köv. a 7. oldalon

Mélyen tisztelt Merk atya!

10 éve már annak, hogy az Úr elszóltott mellőlünk. A hírt távozásodról szomorúan vettük tudomásul, de bele kellett nyugodnunk, mert az élet megy tovább. Te beléptél abba az életbe, amelyről annyit beszélél híveidnek, bármerre is szolgáltál. Igen, Isten országát hirdetted szüntelenül. Érte éltél és dolgoztál fáradhatatlanul.

Sokszor eszembe jut az a mondásod, miszerint Jézust, és általa az Egyházat is, reklámozni kellene. Manapság, mikor cégek nagy összegeket fizetnek reklámra, te mindezt annak idején ingyen tetted, beleadva egész szívedet és egész lelkedet, mondhatni egészen fölálodva önmagad. Biztos vagyok benne, hogy Isten bőkezűen megjutalmazott és meghívott már téged az Ő országába, ahonnan nem szüntél meg értünk imádkozni.

Annyi év távlatából most már bevallhatom, hogy mindig nagy áhítattal hallgattalak és csodáltam a széleskörű tudásodat, felkészültségedet. A vasárnapi prédikációidból mindig gazdagodtam új meg új gondolatokkal. Éppen ezért kerestem a lehetőségeket, hogy máskor is hallgathassalak, más foglalkozásokon is részt vehessek, és ezáltal sikerült, egy kicsit legalábbis, megismernem a magánember Merk Mihályt, aki egy egyszerű, de ugyanakkor nagyszerű embernek tűnt.

Személyes élményeim nem igazán voltak veled, de abból a kevésből egy megmaradt emlékezetemben. Egy nyári délután egyedül találtalak a templom lépcsői előtt, és én vettem a bátorságot,

hogy megszólítsalak. Az egészségi állapotodról érdeklődtem. Te röviden válaszoltál, ezzel is jelezve, hogy ez nem fontos, inkább körbe vezettél a kertben, örömmel mutatva azt be, majd pedig beszélte a templomunkkal kapcsolatos problémákról, gondokról, hiányokról, de akkor is tele bizalommal, hittel, hogy mindezek Isten segítségével megoldódnak. Hát igen, ilyen voltál te.

Életeddel mindvégig azt próbáltad nekünk sugallni, hogy élni jó. Tetszett a "csak azért is" jelmondatod, amit nemcsak hirdettél, hanem cselekedtél is. Hányszor, de hányszor eszembe jutottál, mikor valami nehézség, bátorságot igénylő feladat előtt álltam. A te szünni nem akaró optimizmusod példaértékűvé vált életemben. De azt is nagyon jól tudtad, hogy ahhoz, hogy szeressünk, merjünk élni, szükségünk van egy megtartó közösségre. Ezt is sikerült felépítened. Jó tudni, látni, érezni, megtapasztalni azt, hogy a magot, amit annak idején elültetted plébániánkon az emberi szívekben, beérett, termést hozott és már meg is sokszorozta önmagát. Gyakran előfordul az, hogy bár név szerint nem is ismerjük egymást, vagy egy futólagos bemutatkozás után a neveket el is felejtettük, mégis köszönünk egymásnak már templomon kívül is, beszélgetünk egymással, igyekszünk tudni a másik felől, és ha szükség van rá, próbálunk segítő kezet nyújtani egymásnak. Ezt az összetartást tőled tanultuk, oly sok más mindennel együtt, mint például örülni olyan nyilvánvalónak tűnő dolognak, hogy tiszta az utca, és ezáltal megbecsülni az utcaseprő munkáját. Így élni jó!

Téged soha el nem feledő híved: Buier Erika

Ezt várja az egyház a mai lányoktól és asszonyoktól, hogy legyenek ők is a szeretetnek, a jósnak a terjesztői és ezáltal Isten ügyének szolgálói. Mert látják az emberek a jótetteiteket és dicsérik

Atyátokat, ki a mennyben van. Vagy ahogy a házi áldásunk mondja: ahol szeretet, ott az Isten. Aki a szeretetet, jószágot terjeszti bármilyen formában, az Isten ügyét terjeszti. És ezt talán legjobban a

lányok, asszonyok tudják terjeszteni, hisz őket Isten is a szeretet, jószágot terjesztésére rendelte.

M.M., prédikáció, 1969 (részlet)

„Múlnak az évek, s mi egyet újra lépünk már”

„Múlnak az évek, s mi egyet újra lépünk már”. 12 év telt el, mióta férjem meghalt, akinek ravatalánál így kezdted beszéded, Merk atya: „Libanonban kidőlt egy cédrus”. Beszéded minden szava ma is fülemben cseng. Akkor azt hittem, egy világ dőlt össze bennem. Hosszú ideig nem hittem, hogy valóban egyedül maradtam. Minden nap vártam, hogy vidáman belép, mint annyiszor, akivel majdnem ötven éven át, együtt sírtunk, együtt neveltünk. Alig két év múlt el csupán, és ismét kidőlt egy „cédrus Libanonban”. Elmentél Te is, Merk atya, aki mindenkinek mindene akartál lenni, aki fáklya voltál. S míg másoknak világítótűl, magad is elfogytál, elégtél. Kitérőlheteretlen nyomot hagytál azok szívében, akik ismertek, akik szerettek.

Múlnak a napok, hónapok, évek és lassan behegednek a sebek. Lassan megértettem, hogy Istennek terve van még velem itt a földön. Rájöttem, hogy az élet szép és élni jó, még akkor is, ha öreg vagy, mert lassan megöregedtem. De így is tudok örülni egy szép

virágnak, a rügyfakasztó tavasznak, a szép napsütéses nyárnak, vagy a gyümölcsöt érlelő ősznek, vagy a sűrű hóhullásnak Minden új nap ajándék a Mindenhatótól. Minden nap imádkozhatom szeretteimért. Boldog vagyok, hogy gyakran eljuthatok a szentmisére. Örülök, ha valaki rám mosolyog, ha valaki bizalmával megajándékoz, ha valakinek, legyen az a legkisebb, segíthetek. Még van értelme az életemnek!

Azt kívánom mindenkinek, aki egyedül marad, hogy keresse és találja meg azt, ami az egyedüllétben is értelmet és értéket ad életének. Isten ezt a földet szépnek, az embereket jónak teremtette, csak nyitott szemmel kell járnunk, hogy mindezt észrevegyünk. Vegyük észre a szenvedést is, ha csak egy mosolyt, vigaszt, egy jó szót nyújtunk is a rászorulónak, már nem éltünk hiába.

„A napokat Te számlálad, Uram, én mindenért hálát adok”.

Jurka Margit néni

10 éve már, hogy Mihály atya elment oda, ahol nincs más, csak béke és szeretet. Velünk maradtak a szép és felejthetetlen emlékek. Én 1996-ban kerültem hozzá közelebb. Megvallom őszintén, egy kicsit féltem tőle. Olykor kemény, olykor pedig nagyon kedves volt.

Amikor sok volt a templom körüli munka, segítő hadat hívott össze. Jöttek is lakatosok, ácsok. Fúrtak, faragtak, szóltak a kalapácsok. Amikor pedig elfáradt a felnőttek csapata, gyereksereget toborzott. Egy apa gondosságával nevelgette őket, és mint őrzőangyal járt közöttük és szolt: ezt ne oda! Azt ne ide! Te nem látsz? Nem hallasz? – Volt kacagás, derű, s lassan a templom is elkészült. Hívására jöttek a ferencesek, a kolpingosok, s összefogva kezdték el a közösségépítés nagy munkáját. Sokminden zajlott a templomban: szentmisék, esketés, elsőáldozás, bérnálás, gyóntatás. S még ott volt a keresztút stációinak és az oltárképnek megfestése. S mert a segítő kéz mindenütt elkelt, férfiak segítettek az áldoztatásban és a sekrestyészolgálat ellátásában.

Pap és ember

Ne feledjük a gyerekkórust sem. Minden szombat este összegyűltek próbálni, s másnap nagy lelkesedéssel énekeltek, és sokan a felnőttek közül meghatódottan távoztak a templomból. A felnőtt kórus is kitett magáért. Szorgosan készültek az ünnepekre. A lelkesedéssel sohasem volt baj. Talán nem sikerült a legtisztábban énekelni, de nem is ez volt a lényeg. Aztán megszervezte az amatőr színjátszó csoportot, melyben olykor ő is szerepet vállalt. S ilyenkor félre tett minden fájdalmat, szenvedést. Talán az életét is így játszotta. Így szolgálta Istent és embertársait. Kitartó volt és türelmes. Vigaszt nyújtott mindenkinek, aki kérte; a segítséget pedig mindig megköszönte. Így él bennem Mihály atya, mint pap és ember.

Hálával és szeretettel gondolok mindig rá. Igaz barátot ismerhettem meg benne, amiért nagyon hálás vagyok. Családunkban tett látogatásai ünnepnapok voltak számunkra, amelyek most nagyon hiányoznak. Szívemben örökre megvan a helyed, kedves Atya!

Lupcsa András

Testvéreim, az ifjúságnak, a mai fiatal fiúknak, a mai férfiaknak is példa, ideál, eszménykép kell. E nélkül nem lehet alkotni, emelkedni. Hát ne keressük mi ott, ahol nincs. Ne legyen nekünk az a példaképünk, aki nem tud hűséges lenni az ő hivatásához, aki nem tud parancsolni az ő szenvedélyeinek, akinek nem igazi a becsülete. A mi

példaképünk legyen az igazi férfi, akiben minden szép, igazi férfiúi tulajdonság a maga teljességében megvan. Aki igazi férfijellem: kemény mint az acél; határozott, megingathatatlan mint a tölgy; derűs, vidám lelkű mint a dalos pacsirta; becsületes, hűséges, s vonz mindig a szebbre, nemesebbre. A mi példaképünk legyen Jézus Krisztus.

Aki férfi a szó szoros értelmében, s tökéletes mert Isten. S az Úr Jézus várja is az őt követni akaró, hozzá hasonlítani akaró fiúkat, férfiakat, hogy alakítsa, formálhassa őket és majd a legnagyobb tanítását rájuk bízassa.

M.M., prédikáció, 1969 (részlet)

In memoriam Merk Mihály

Már tíz éve nincs közöttünk... Nem is jön, hogy elhiggyem. Mintha csak tegnap lett volna, hogy a Szent Család Plébániára helyezték. Mi épphogy csak kiszálltunk az iskolapadból, és előttünk állt a nagybetűs élet. Nem tudtuk mihez kezdjünk, és ő egybegyűjtött bennünket és foglalkozott velünk. Nagy hatással volt ránk. Amit ő mondott, azt elhittük... Azt, hogy bármire képesek vagyunk, azt, hogy nem szabad soha feladni az álmainkat. Bizalmat előlegezett, mindenki számára esélyt adott.

Olyan ember volt, akinek nem lehetett nemet mondani. Rám bízta a „vasárnapos” hitoktatást és elsőként az egyházmegyében elkezdtek azoknak a gyermekeknek a hitoktatását, akik kisegítő iskolába jártak. Megtanított arra, hogy a fogyatékkal élő emberekről sem szabad megfélemlíteni, rájuk is oda kell figyelni, hisz ők is ugyanolyan gyermekei a Jóistennek mint mi vagyunk.

A Hittantanárképző Főiskolán megismerhettem Merk Mihályt, mint tanárt. Egyháztörténelmet tanított, tátott szájjal hallgattuk minden előadását. Azt kérdeztük magunkban, hogy tudott annyi nevet és évszámot megjegyezni...

Nagyon sokoldalú ember volt. Megismerhettük mint papot, lelkipászort, tanárt, színészt, író, költőt, újságszerkesztőt, építész. Legszebb élményem vele, amikor egy húsvéti ünnepi szentmisén, csak úgy váratlanul odahívott maga mellé, hogy segítsek az áldoztatásban. Először körülnéztem, hogy valóban engem hív-e, és amikor már türelmetlenül integetett, hogy menjek már, mentem szó nélkül, eszembe sem jutott, hogy ezt nekem nem szabad, az áldoztatáshoz külön püspöki engedély kell...

És még egy számomra fontos dolgot említenék: ő tanított meg Máriaat, Jézus édesanyját, tisztelni. Amikor a Szűzanyáról prédikált, talán még jobban sugárzott mint máskor. Erre mondják, hogy karizmatikus személyiség volt. Mindent olyan nagy lelkesedéssel csinált, hogy az átragadt másokra is. Hálával tartozom a Jóistennek, amiért megismerhettem. Emléke örökké fog élni bennem. Csak az hal meg, akit elfelejtene, örökké él, akit szeretnek...

Kocsis Katalin

Nem a vízcsap, nem a központi fűtés, nem a villanyáram teremt életet ebben a világban, hirdeti Mihály atya példája, hanem az ember, bocsánat az EMBER. Ahol ő jelen volt, ott fény volt, ott izzott a levegő is, ott világosság gyűlt a fejekben és a lelkekben. Erre az izzásra, erre a fényre, erre a frissítő itatra telt meg körülötte a világ emberekkel. Ilyenkor mondta: az ember jó, de el kell hitetni vele, mint a gyermekekkel azt, hogy meg tudják védeni a templomot a terroristáktól.

A magányos farkas és a humor

Merk Mihályban az volt az elbűvölő, ami megkülönböztette paptársai többségétől. Egyik ilyen megkülönböztető sajátossága a humora volt. Nem hiányzott a humor és az életszerűség sem a prédikációiból, sem az elmékedéseiből. A templom nem a szomorúság helye, mint ahogy a megtisztulás - legyen az lelki vagy testi - is öröm, úgy a templomi is az. Bocsánat a hasonlatért, gondoljunk azokra, akik a fürdőszobában énekelnek, azt nem más váltja ki, mint a megtisztulás öröme. A templomban a lelki megtisztulás által kiváltott öröm mosolyt csal az arcokra, a felszabadult lélek Istent keresi. A folytonos, pihenő nélküli komolyság komorrá torzítja az embert, mint ahogy a kitartó „ellenzékiesség is magában hordozza az ellentmondást”, írja Esterházy Péter.

Merk Mihály különbséget tudott tenni humor és bohóckodás között. Mindkettőben lehetőséget látott és mindkettővel élt. Hihetetlen, de a nagy plébános, az un. magányos farkas, vállalta a bohóckodást is. Fellépett a fiatalok által rendezett kabarékban. Amikor megjelent a színen különböző szerepekben, kitért a taps. Bohóckodásában fel tudott emelkedni a gyermeki lélek szabadságához. Jól értették, nem leereszkedett, hanem felemelkedett a tiszta gyermeki lelkekhez!

A magányos farkas karjai

Ott áll a látható és kitapintható életmű: a Szentlélek templom. Talán egy kicsit ő helyette állok itt - gondolja magáról önhittén a templom. Téved, ő helyette nem áll és nem állhat senki és semmi. Merk Mihály egy van. Amikor kinyílnak az ajtók, mintha Mihály atya karjai nyílnának befogadó ölelésre, gyertek, gyermekek és felnőttek el ne késsetek, mindjárt kezdjük a misét.

Ha megkérdezzük, ki ma 2009. januárjában Merk Mihály a szatmárnémeti Szentlélek templom néhai plébánosa, a Szent Sebestyén Kolping Család megteremtője, a templomépítő? Egyik válasz éppen ez lehetne, a befogadó, az ölelésre kitért kar. A befogadás a legtágabb értelemben igaz: jártak oda reformátusok, görög katolikusok és keleti vallásúak egyaránt.

A magányos farkas a nagyvilágban

Egyik papbarátomszoktamondani, hogy szatmári egyházmegyén kívül is van élet. Közhelyes íze van, de elgondolkodásra sarkallóan igaz. Az egyik Hajnal akar lenni népdaléneklési versenyen Maczkó Mária ország-világ előtt ismert magyar népdalénekes, a rendezvény műsora szerint megjelent a Szentlélek templom Merk Mihály termében, ahol a rendezvényhez kapcsolódó táncszínházat szervezték. Olvassa a bejárati ajtón a feliratot: Merk

Mihály terem. Nem tud hová lenni a meglepetéstől. Budapesten bizonyos körökben ismerik és beszélnek Merk Mihályról. A beszédei és a versei közül is ismer néhányat. Fénymásolva adják kézről-kézre. Nem tudja megköszönni a Jóistennek, hogy ilyen nagy pap-ember templomába léphetett be. Hálájának és köszönetének gyönyörű jelét adta másnap Maczkó Mária, amikor szólistaként és együtt a fiatalokkal is énekelt az ifjúsági misén. Önálló magyarországi és világszerte műsoraiban szerepel egy-egy idézet vagy vers Merk Mihály munkáiból. Következtetés: igaza van kedves papbarátomnak, a szatmári egyházmegyén kívül is van élet. Merk Mihály példája is ezt igazolja.

A felforgató magányos farkas

Merk Mihály értékrendjében a szabadság a legelőkelőbb helyen állt. Szolgáljon erre egy történelmi példa. 1989. március 13-án Szaniszlón tartották szokásos lelkigyakorlatos napjukat szatmári egyházmegyes papok. Áib Sándor, Kühn Pál, Merk

Mihály, Merlás Tibor és Tempfli Imre a lelki program után, kötetlen beszélgetésük során, az egyházmegye égető gondjairól beszélgettek. Ez esetben az erdélyi paptestvérek 1989 elején kiadott nyilatkozatát beszélték át, amelyet a Kossuth Rádió Vasárnapi Újság című műsorából és számos külföldi lapból ismert meg a világ. A falurombolás, a magyarság, a római katolikus egyház és híveinek kilátástalan helyzete és mindazok a kérdések szerepeltek abban a kilenc pontban, amelyekkel a diktatúra sújtotta az ország népét. Az öt szatmári pap egyetértett a kilenc ponttal és megtoldták még eggyel, mégpedig az Erdélyben oly nagy méreteket öltő kivándorlás megfékezéséért léptek fel. Ők öten fogalmazták meg azt a levelet, amellyel Tempfli Imre felkereste Sipos Ferenc ordináriust, nem kérve őt többre, mint a levél tudomásulvételére és annak engedélyezésére, hogy csatlakozhassanak az erdélyi

testvérek nyilatkozatához. Időközben ők öten felosztva egymás között az egyházmegyét, végigjárták a plébániák többségét és 23 paptestvér aláírásával tértek vissza. Az aláírók között volt Reizer Pál későbbi megyéspüspök, Amma Zoltán akkori erdői plébános stb. Az ordinárius nem engedélyezte a kérést. Másnap a szekuritáté kezére került az ügy. Következett az értelmi szerzők meghurcolása. Merk Mihály később fanyar humorral elegyítve mesélte barátainak szekuritátés emlékeit, amikor felforgatónak, hazaárulónak, ellenforradalmárnak, revizionistának nevezték kihallgatói, és bántalmazták is. Egy biztos, Tőkés László gondolatát, a hallgatás falának lebontását, Merk Mihály és paptársai magukévá tették. Erre ma is büszkék lehetünk.

Talán ez a néhány példa is elég ahhoz, hogy megértsük miért él ma is Merk Mihály. Az utódok, a kortársak feladata továbbra is életben tartani és továbbadni az ő példáját, mert szüksége van a mai és elkövetkező nemzedékeknek is Merk Mihályra és a Merk Mihályokra.

Megköszönöm...

Gyermekként - talán 9 éves lehettem - ismertem meg Mihály atyát, de abban a korban nem voltam „aktív tag”. Mivel csak misékre és hittanórákra jártam, nem sikerült közelebről megismernem őt. Mindig figyeltem azonban arra, hogy mi történik és szerettem volna részt venni a plébánia egyéb programjain is, de nem volt elég bátorságom hozzá. Azóta eltelt pár év. Ezalatt sokmindent

megtanultam a közösség életéről: barátokra leltem, megtanultam másra is figyelni nemcsak magamra, segíteni, ha szükség van rám. Mihály atyának megköszönöm, hogy megálmodta ezt a templomot, mely sokat segített nekem és másoknak abban, hogy jobb emberek legyünk. Tibor atyának hálás vagyok, hogy folytatja Mihály atya munkáját.

ReizAndy

Kedves Merk atya...

Kedves atya - mert mindig így szólítottalak - eltelt 10 esztendő, mióta elbúcsúztál tőlünk...Amikor a bátyám elbúcsúzott tőled a nevedben, azt mondtad: „Ne folytasd Tibor, mert ismerem mindkettőtök életét...” Hiszem hogy ismerted, hisz mindenbe beavattalak, ha sikerült nagy nehezen rávennem magam egy-egy beszélgetésre, ugyanis tudod nagyon jól, milyen félnék lány voltam mindig...

Mióta elmentél, hadd meséljem el mi minden történt velem.

Van munkahelyem, ápolónő vagyok egy kórházban. Emlékszel, te sugalltad ezt nekem, amikor együtt jártunk csütörtökönként a kórházba, hogy a betegeknek is elvigyük Jézust, és én mint ministráns elkísérhettem. Szeretem a munkám, és úgy szeretném végezni mindig, ahogy arra te tanítottál, még akkor is ha kinevetnek, lenéznek érte. Azt akarom, hogy büszke légy rám.

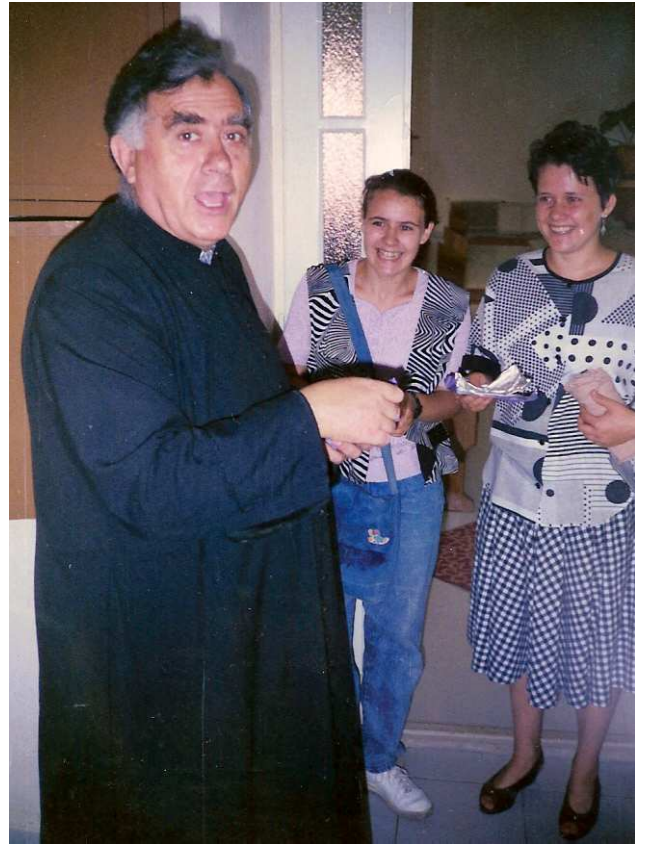
Aztán képzeld, férjhez mentem... Sajnos nem volt már alkalmad megismerni őt, egy fantasztikus ember, biztos nagyon kedvelnéd. Zsoltnak hívják, szereti nagyon a Jóistent, és hamar beilleszkedett az itteni közösségbe, jól érzi itt magát. Igazi keresztény ember, olyan, amelyet te szeretnél volna melletted látni. Ami a legfontosabb, érzem, hogy nagyon szeret engem. A másik fontos esemény, ami talán életünk legértékesebb része is egyben, gyermekeink születése: a nagyobbik Johanna, a kisebbik pedig Rebeka. Nagyon különböznek egymástól, de mindkettőjüket egyformán szeretjük. Johanna már ministrál, és tudod, olyan mintha magamat látnám az oltárnál. Már volt olyan mise is, ahol együtt ministrálhattunk, mert te sokszor mondtad, hogy mutassunk példát a kisebbeknek.

Igyekszem azt a tanítást átadni nekik, amit tőled kaptam. Esténként együtt imádkozunk a gyertya fényénél, és már a másfél éves Rebeka is tudja, hogy a kezeit össze kell kulcsolnia. Minden este meseolvasás van, és azok az idők jutnak eszembe, amikor te, az esti ima után történeteket meséltél nekünk a szentekről, az ókeresztyényekről, a mártírokról, és mi tátott szájjal hallgattunk, és sajnálkozva „óbégattunk”, amikor a legjobb résznel abbahagytad.

A csütörtöki gyermekmisék – amiket szintén neked köszönhetünk – megszokottá váltak életünkben, igyekszünk ezeken mai napig részt venni. Ott vagyunk szinte minden énekpróbán amikor tehetjük, hisz most is él ez a mondat bennem: „Enikőt meg Tibit azért szeretem, mert nincs olyan énekróba, amelyről hiányoznának.” Most is így van, atya. És tudod mennyi gitáros van? Sok. Nagyon sokan vannak, és nagyon lelkesek. Megküzdöttünk azért, hogy a mai napig legyen ifjúsági ének ebben a templomban. Volt amikor nagyon nehéz volt, de nem adtuk fel, mert bennünk élt és élni fog mindig ez a mondat: „csak azért is, ne add fel...” Igyekeztünk úgy küzdeni elveinkért, ahogy te küzdöttél a tiedért, mert szeretnénk volna hogy te is büszke lehess ránk, mint ahogy mi voltunk rád. Tudod, jön az utánpótlás is. Plébániánkon vannak nagyon rendes, lelkes fiatalok, akik nem szégyelnek templomba járni, nem szégyelnek ministrálni, nem szégyellik felvállalni azt, hogy hisznek Jézusban, szeretik Őt. Titokban azért imádkozom, hogy az én lányaim is valamikor alapemberek legyenek ebben a közösségben úgy, mint mi voltunk 10 évvel ezelőtt... Remélem szólsz egy-két jó szót ott fent az érdekemben...

Tudod atya, soha nem volt alkalmam megköszönni neked azt, hogy neveltél, formáltál, néha leszidált, megbántottál, fájdalmat okoztál, de csak azért, hogy megedződjek; aztán a fellegekbe emeltél, hogy azt is érezzem meg, milyen értékes ember vagyok. Te mindig tudtad, mi jó nekünk fiataloknak, volt türelmed hozzánk, az ajtód nyitva állt előttünk. Olyan jó, hogy voltál nekem, olyan jó, hogy megismerhettem, hogy segíthettem neked a templomépítésben, hogy megtanítottál igazi keresztényként élni, hogy megismerttetted velem az Istent, hogy barátommá tetted Őt. Köszönök mindent, és segíts, hogy mindazt amire megtanítottál, átadjam gyermekeimnek, unokáimnak, hogy tanításod bennük éljen tovább...

Szeretettel: Enikő

„Lassan kezd ez a nagyon kemény, számunkra pedig még keményebb és kellemetlenebb tél elmúlni. Hát már régen dideregtem annyit, mint ezen a télen. Képzeld el, egész januárban és februárban mindig –20 fokon alul állt a hőmérő. A templomban nagyon sokszor -8, vagy éppen -10 fok is volt. Van egy olajjal meg árammal működő kályhám, de majdnem egyetlen egyszer sem tudtam begyújtani. Hiszen sem olaj, sem áram nem volt. Nem panaszként írom ezeket, tudod csupán azért, hogy megértsd, milyen nagy öröm az, mikor már kint +6 fok van, s a templomban is felül vagyunk már a 0 fokon.

Tudod, így sokszor két szál gyertya mellett misézgetve, olyan könnyű volt az ősegyház katakombás életére gondolni. Kint süvít a kegyetlen szél, hordja a havat, itt pedig az oltár közelében imádkozunk, énekelünk. A szó szoros értelmében az oltár körül, mert csupán két gyertyánk van. Azt is magam gyártom, mert már évek óta csak a régi gyertyamaradékokból élünk. De valami csodálatos így. A gyermekek mind ott állnak körülöttem...Az oltár gyertyafényénél olvassák az imakönyvből az éneket...S szívből énekelnek, mert a kiáramló lehelet melege egy kicsit megcirógatja az arcokat s kezeket. A Szentírás szava jut mindig eszembe: összegyűltek házanként a kenyértörésre...s mindenük közös volt. Itt valóban a gyertyánk fénye, leheletünk melege is közös: egymásé.”

M.M. levele, 1985 (részlet)

A papok között van egy elterjedt elképzelés. Ami az embernek önkéntelenül az Úrfelmutatás perceiben jut eszébe, az Istentől van. Hogy mennyire helytálló vagy nem, én azon nem vitatkozom, de most az egyszer hitelt adtam neki. Augusztus elsején, szerdán a szokott időben miséztem. Úrfelmutatáskor hirtelen eszembe ötlük a gondolat: mi lenne, ha elmennék a gyermekekkel egy pár napos kirándulásra a Pietrosz és a vízesés felé. (...)

Istenem, mennyi gond van ezekkel a gyermekekkel. Mit kell őket takargatni, rendezgetni. S úgy a Pietrosz lábánál felrémlik édesanyám arca. Hányszor takargatott minket? Hányszor kelt fel az éjszaka csendjében, amíg mi boldogan aludtunk, álmodtunk szépeket, ő ránk húzta a lerügött takarókat, elrendezte a tovacsúszott párnát, talán még homlokon is csókolta, hogy szebb legyen az álmunk.

S aztán visszafeküdt, de fél kezét rajtunk tartotta, hogy a takaró el ne hagyjon. Összekulcsoltam a kezem és ott a csendben egy fohászt mondtam édesanyámért és minden édesanyáért, akiknek annyit kell szenvedni, virrasztani, fáradni és akik olyan kevés hálát kapnak azoktól a gyermekeketől, akiket ők annyira szeretnek. (...)

Tisztán ragyognak a csillagok. A sátortól odébb egy fa árnyékában leülök egy nagy kőre. Érdekes, itt kint nincs hideg. A levegő telve azzal az illattal, amit nem lehet megvenni. Az erdő suttog. Hallgatom, érzem, hogy beszél. A csillagok is mintha közelebb hajolnának, hallgatózni mit beszélgetünk. Pedig én nem szóltam, csak a természet csevegett, suttogott az élet szépségéről. Milyen csodálatos is az élet. Micsoda hatalmas!

*M.M.: "Három nap Isten templomában"
1973 (részlet)*

Kedves Merk atya!

Tetszik-e még emlékezni rám? Szerintem biztosan, hisz nem nagyon változtam, csak egy kicsit megnöttem. Igen, én vagyok az a tízéves, hosszú hajjú, nagyszájú és csintalan kislány, aki elsőáldozásra készült a többiekkel együtt. Sajnos, az elsőáldozást már nem tetszett megvárni. Immár eltelt tíz esztendő, és a kislányból tinédzser, majd helyét kereső fiatal lett.

Viszonylag kevés időt sikerült az atya mellett eltöltenem, mégis hálás vagyok, mert megtapasztalhattam szeretetét, mert sokat tanulhattam az atyától és sok mindenre felhívta figyelmemet. Bár voltak dolgok, amelyeket akkor nem értettem, most belátom, hogy igaza volt.

Hogy mi történt az elmúlt tíz évben? Először is elsőáldozó lettem, s lassan megszoktuk Tibor atyát. Ne tessék aggódni, mert ő is sok mindenre megtanított minket, és továbbra is vigyáz ránk. A plébánia és az altemplom, amely azóta Merk Mihály terem lett, nekünk, fiataloknak, a második otthonunk maradt.

Elvégeztem a középiskolát, most egyetemista vagyok és mellette vívok is, már egészen magas szinten. Így, néha elkelne egy kis biztatás és segítség is onnan, fentről.

A legfontosabb számomra most, hogy keresem a helyem, keresem a pályám, keresem a társam, egyszerűen keresem az életemet ebben a világban. Ehhez igazán szükségem lenne olykor az atya közbenjárására. Néha bizonytalan vagyok, hogy valóban jó úton haladok-e vagy sem.

Nagyjából ennyi történt velem. Talán nem túl sok, hiszen időm nagy részét a vívóteremben és a templomban töltöttem, töltöm. Nagyon sokat ministráltam és ma is szívesen és örömmel ministrálok. Tessék büszke lenni rám, mert ma már én tanítok másokat ministrálni és térdet hajtani. Pontosan úgy, ahogy az atya tanított engem is.

Hálával tartozom az atyának, mert megismertem egy számomra nagyon fontos embert, Enikőt, akit lényegében az atya ajándékozott nekem. Az atya emléke indította el ezt a barátságot. Ő több időt töltött az atya mellett és most átadja nekem azt a tanítást, amelyben az atya jelenlétét is jobban érezhetem a magam életében. Nagyon köszönöm, mert mindig ilyen barátságról álmodtam, s most álmom valóra vált.

Köszönöm atya, hogy megismerhettem, hogy itt volt velünk. Bízom benne, hogy valami keveset sikerül továbbadnom abból a tanításból, számtalan történetből, amit nekem is tetszett adni.

Remélem, odafenn minden a legnagyobb rendben! Az atya is jól érzi magát, életünket pedig figyelemmel kíséri. Sokszor elkel a segítség! Köszönünk szépen mindent. Jó munkát odafenn! Dicsérettessék a Jézus Krisztus!

Deac Simona, aki időközben felnőtt

„Csak azért is” - Azaz elmondanám Merk atyának...

Visszaemlékezve a szigorú tekintetű atyára, akikből mégis áradt a kedvesség és közelében mindig jól és biztonságban éreztem magam, pár szó jut először eszembe: „csak azért is...”. Ezt a mottót azóta sem tudtam elfelejteni, bár alig lehettem 13 éves, mikor „elvesztettük” az atyát. Ez a pár szó a későbbiekben is sokszor visszacsengett emlékeimben és sokszor én is így próbáltam cselekedni, mindig jól - amennyire lehet jól tenni -, ahogy mindig az atya tanította.

“Elmondom Merk atyának...”

Mit is mondhatnék atya? Nemrég töltöttem be a huszonháromat és zűrzavarosnak tűnik a világ, ami körülvesz. Tíz év elteltével még mindig zűrzavarosnak tűnnek dolgok, igaz, most más, mint akkor. Gyermekfejjel csak azt láttam, hogy baj van, és már nem számíthatok Merk atya nyugtató gondolataira és a tanácsát sem kérhetem már.

„Csak azért is...” még mindig a fülemben cseng, amit az atya gyakran mondogatott, és én is sokszor mondtam, mondom. Iskolában, munkában... válaszút előtt vagy mikor nehézségbe ütköztem, eszembe jutott mit tetszett mondani: csak azért is. De sokszor átszaladtam volna megkérdezni, hogy erről vagy arról mit tetszik gondolni. Elég halványak már az emlékeim, de a tanítások egy részére emlékszem. Szeretet és tisztelet – nemcsak azok iránt akiket ismerünk, hanem ismeretlenül is -, segíteni akarás másokon, mely tanítással az atya hagyományt teremtett a plébánián.

Emlékszem, ha az atya nem buzdít, soha nem zenéltem volna – amit a mai napig nagyon szeretek. Merk atya bátorított, és meg tetszett bízni bennem, ami egy kisgyermeknek nagy bátorítás. A bizalom egyik jele: reggeli misén játszhattam orgonán, és jó érzés volt, hogy minden felnőtt arra a dallamra, énekelt amit én játszottam, és mégis nagy felelősséget tetszett a vállamra tenni, mert nem akartam az atyának csalódást okozni. Már nem játszom az orgona vagy zongora billentyűin – leglábbis már nagyon ritkán -, tessék képzelni, más billentyűkön játszom már: újságíró lettem. Tudom, hogy mikor zenéltem is büszkének tetszett lenni rám, így hát most sem szeretnék csalódást okozni, bár azok a tanácsok most is nagyon jól jönnek, és a buzdítás is. Vajon most milyen feladatokkal bízna meg az atya, amiből tanulnék? Vajon mit tetszene tanácsolni?

Sokszor nézek fel az oltárképre, ahonnan tetszik mosolyogni az emberekre, és kérdezek, remélve, hátha könnyebben találok választ. Fiatalként, pályakezdőként rengeteg kérdéssel fordulok a kép felé, legyen magánéleti, tanulási vagy akár munkahelyi gondom. Tudom, hogy a válaszokat magunknak kell megtalálnunk, de olyan jó volt gyermekként az atyát hallgatni – bár néha morgolódtunk azért, amiket tetszett mondani, vagy a prédikáció hossza miatt. Csak most jövök rá, hogy mennyi mindenben igaza volt az atyának és időnként nagyon hiányoznak az irányadó gondolatok.

Sok mindent kaptunk az atyától gyermekként - most nem az édességre gondolok, ami mindig akadt, ha jók voltunk a hittanórán -, olyan értékeket kaptunk az atyától, amit akkor észre sem vettünk, csak most fedezünk fel magunkban. Beépült a szívünkbe és a lelkünkbe, láthatatlanul ténykedett és ténykedik bennünk. Remélem nem vesztettem el egyik ajándékát sem atya...

Csuka Tímea

A K I S K Ö N A G Y S Z E R E P E

Meleg nyári napon, ha leülök a forrás mellé felüdülni, kortyolok egyet a hús, kristálytisza nedűből és hálás vagyok Istennek, hogy idehozott, vizet adott, lényegében ezzel is újra életet adott nekem. Ha szomjas vagyok, de ott, ahol víznek kellene folynia, semmi nincs, feszülten és idegesen keresek a levelek között, de csak a hajdanvolt ér kopogásra száradt medrét találom, mely jobb időkre vár.

Hogyan lesz a forrásvíz, Uram? A látóhatáron messze, a hegyek ölelése kiszeregi a felhőből az esővizet, amely aztán bőven megöntözi a földet. Ez magába fogadja, mélyen elrejt, jóllakik vele, de mégis, lassan-lassan rögről-rögre továbbengedi, homokon megszűri, kövön, sziklán átmossa, majd valamely hegyoldalban útjára bocsátja. Mennyi csöndes, mélyben zajló munka van a kis csörgedező vízfolyás megszületése mögött... Hosszú út ez, és semmi nem látszik belőle...

Hogyan lett Merk Mihályból vasárnapról vasárnapra nekünk életet adó, a Te, az Élet Vízét átnyújtó papod, mely által bennünk megindulhatott, testet ölthetett, megmaradhatott az örök élet utáni vágyódás? Nagy, hatalmas szívet adtál neki, Uram és hozzákapcsoltad az égről az emberekre, majd az emberekről az égre néző büszke tekintet ajándékát. Hány és hány könnycsepp mosta tisztára, újra és újra ezt a tekintetet, hogy meglássa bennünk a mélyben nyugvó, bűn és szenvedés által mélyen

elrejtett tiszta forrást? Örömkönnye is lehettek közöttük. Meg a fájdalom, a hosszantartó, tompa szenvedés által megszületett könnyek... melyeket megengedtél, Uram. Olyan könnyen kérdezem meg: hogyan engedted meg, hogy ennyit szenvedjek? De oly ritkán teszem fel magamban a kérdést: hát a papunk mennyit szenved? Hogyan éli meg ha mellőzik, ha megnemértéssel találkozik, ha újra kell kezdenie, ha a híveit valami miatt nem tudja igazán szolgálni? Mert ők nem engedik, vagy mert létezik valahol, valamilyen gát... A mi szép ünnepeink, éltető szentmiséink „ára” csak Te tudod mikor, hogyan lett Merk atya által megfizetve... A jóízű szomjúság pedig kezünkbe adott lapátot, téglát, seprűt, Szentírást, rózsatövet, nyelvkönyvet, gitárt és orgonát, tollat, ajtókat, addig idegen emberek ajtainak és szíveinek kilincsét.

A Merk Mihály által közvetített hit mély tapasztalata: távolba nézni, megalkotni a célt és a mai nap kis feladatát is méltónak tartani a „magasztos, nagy célhoz”. Megdobtak kővel? Vedd fel a földről és építsd be... Nem, nem a szív helyére, bár ezt is lehet, csak akkor Kőszívű Péterként gyűjtesz gazdagságot, kitüntetést, mulandó érdemeket. Építsd be a szívedbe, imádkozz és hagyd, hogy az alázat igazgyöngyvé váljon a kis kavics.

Mares Sándor

M.M.

Immár tíz esztendeje, hogy minden esztendő január 25-én híveink egy részével kizarándokolunk a Hídon túli római katolikus temetőbe M.M. sírjához. Évek óta keresem a választ, vajon miért?

A válasz sokszínű. Mély élményeket hordozunk magunkban atyával kapcsolatosan. Ahogyan Tempfli Imre barátom mondta ezüstmiséje alkalmával: életünk során nyomokat hagyunk másokban. Mihály atya mély és kitörölhetetlen nyomokat hagyott sokunk életében. Éppen azért ez a néhány sor, gondolatfoszlány messziről sem képes behatárolni azokat az érzéseket, melyeket magamban hordozok vele kapcsolatosan. Valahányszor körülálljuk sírját és emlékét idézzük, minden jelenlétben élmények sokasága elevenedik meg. Mindenki az ő alakjának féltve őrzött mozaikkockáját simogatja és csiszolatja is egyben. S azt hiszem, ha egyberaknánk valaha ezeket a mozaik kockákat, csak akkor tudnánk egy teljes portrét kirakni – M.M. portróját.

Kettőnk élete nagyon sok ponton találkozott. A példakép idővel paptestvér, sorstárs és - sohasem gondoltam volna – elődöm lett. Egy bizonyos, nehezen lehetett vele lépést tartani. Irtózatot tempót diktált magának. Állandó kreativitás, az újra való nyitottság jellemezte. Sok tekintetben megelőzte korát, sajátos világszemlélete volt. Csak az „ügy” érdekelt! S

áldozópap

mindezt áthatotta egyéniségének kisugárzása, egyedi karizmája. Minden mást ennek az egynek, az „ügynek” rendelt alá. Nem tudott és nem is akart kétes kompromisszumokat kötni. Járt a maga útját, egyfajta makacsságban és konokságban. Olykor magára is maradt. De nincs ebben semmi kivetnivaló, hiszen a nagy emberek tulajdonsága ez. Ő nagy ember volt.

Saját érdekeit mindig alávetette a közösség érdekeinek. Nincs a másokért feláldozott életnél

nagyobb és magasztosabb. Ahogy lehetett, átköltözött a Szent Család Plébániáról és itt nagyon egyszerű körülmények között élt. Mégis ezt az utat járta be, mert nemcsak templomot, hanem közösséget is épített. S nyilván az örök távlatban történő gondolkodás készítette őt erre. Szintén a nagy emberek sajátja.

Megemlékezésünket, benne a szentmise, az Ajándék, a kép- és videó összeállítás, jelnek szántuk. Egy közösség állandó feladata, hogy hagyományt teremtve hálás szeretetben emlékezzen lelkipásztoraire. Másrészt jelzést szerettem volna küldeni paptestvéreimnek is, hogy teremtsünk hagyományokat. Csak az hal meg, akit elfelednek! M.M., mi nem feledünk!

Merlász Tibor, plébános